

Alois Indra (1921–1990)

Původním povoláním železniční úředník. Následně člen ÚV KSČ, před únorem 1968 zastával funkci ministra dopravy, ale z této funkce byl odvolán po kritice slovenských studentů a reformátorů¹. Byl jedním z autorů zvacího dopisu a bezprostředně po invazi se neúspěšně pokoušel o sestavení tzv. dělnicko-rolnické vlády. V období normalizace zastával vládní posty.²

Drahý soudruhu Indro,

jak dobře víte, pod vedením soudruha Dubčeka se Československá socialistická republika ubírá špatným směrem. I proto jste společně s přítomnými soudruhy Bil'akem a Švestkou podepsal tajný dopis, který byl předán sovětským soudruhům, a také jste s nimi udržoval pravidelný kontakt. A z toho důvodu jste se též snažil přesvědčit soudruha prezidenta Svobodu, ať po invazi navrhne Vaši dělnicko-rolnickou vládu. To se však nesetkalo s úspěchem. Nyní přišel čas odplaty. Kroky soudruha Dubčeka a současné vlády ohrožují socialistickou budoucnost československého státu, a Vy nemůžete dopustit, aby se Vaše domovina vydala směrem kapitalistického západu.

Vaším cílem je nedopustit, aby byla československá strana v převaze. Právě s liberálním rozvolňováním z dílny soudruha Dubčeka rostl v posledním období v našem státě chaos, drzost a nepředvídatelnost. Pokud chceme vybudovat silnou socialistickou společnost, není možné, aby se Československem šířily zvyklosti neonacistického západu. A můžete si být jistý, že po snahách o vytvoření nové vlády z Vaší iniciativy se k vám reformní křídlo nebude stavět nijak přátelsky.

Vašimi největšími spojenci během jednání budou jistě již dříve zmínění kolegové Bil'ak a Švestka, se kterými budete tichou podporou sovětského zásahu v Československu. Snažte se být prostředníky mezi soudruhem Brežněvem a liberálním československým křídlem, které se bude jistě silně vymezovat vůči přítomnosti spojeneckých vojsk na našem území. Snažte se ještě nerozhodnuté československé soudruhy přesvědčit, že je sovětská přítomnost jedinou cestou k obnovení pořádku v Československu.

1. Je nutné situaci vyřešit navázáním na dosavadní vyjednávání mezi ČSSR a SSSR. Proto je nutné podporovat návrhy jako „Obě strany se zavázaly jménem svých stran a vlád, že vyvinou veškeré úsilí KSSS a KSČ a vlád těchto zemí k prohloubení tradičního historického přátelství národů obou zemí a jejich bratrského přátelství na věčné časy“.
2. Není možné, aby byl mimořádný sjezd považován za platný, když si ho pro svoje účely svolalo liberální křídlo bez přítomnosti nás, konzervativních členů předsednictva a stranických orgánů! Proto je nutné podpořit sovětské návrhy ve znění jako „Delegace KSČ souhlasí s návrhem, že bude legitimní mimořádný XIV. sjezd KSČ uspořádán až po uklidnění situace v ČSSR“. V žádném případě však s těmito návrhy nepřicházejte jako první, ať zbytečně nerozhořčíte zbytek československé delegace. To by mohlo vaši cestu k úspěchu v jednání značně znesnadnit.
3. Neustálé uvolňování kontroly státních médií se výrazně podepsalo na společnosti, v níž zavládl chaos. Je nutné co nejrychleji získat kontrolu nad vysíláním, a k tomu mohou dopomoci návrhy jako „Vedení KSČ zaručí dostatečný dohled nad tiskem, rozhlasem a televizí, aby tyto prostředky nepodněcovaly československé občany k nepřátelským aktům“.
4. Vaše konzervativní křídlo již dávno pochopilo, že vnitrostátní řešení, které budou jistě prosazovat Vaši soudruzi z liberálního křídla, není možné. Jedinou možností je potvrdit pozvání sovětských vojsk pomocí

návrhů jako „Delegace ČSSR i SSSR souhlasí vzhledem k neklidné situaci v ČSSR s přítomností vojsk pěti socialistických spřátelených zemí na československém území za podmínky, že se nebudou vměšovat do vnitřních záležitostí ČSSR“.

5. Nezbytné bude též prověřit činy svých stranických soků z posledního roku a vyvodit z toho rázné závěry. Vaši podporu by měl získat návrh „Předsednictvo ÚV KSČ učiní ihned po návratu do vlasti personální změny ve stranických i státních orgánech a organizacích, aby se co nejrychleji stabilizovala situace v ČSSR. Zároveň se zavazuje k prověření činnosti ministerstva vnitra a mezinárodních delegací“.
6. Hospodářská situace může být klíčem k nalezení kompromisů mezi liberálním Dubčekovým křídlem a sovětskými soudruhy. Snažte se těmito klíčkami dostat co nejvíce Čechoslováků na svou stranu. Pokud to bude nutné, využijte své kontakty mezi Sověty a přitlačte je ke zdi.
7. Je nehorázné, že některý z nejvýše postavených členů Strany komunikuje se zástupci kapitalistického OSN o budoucnosti naší drahé země. Takové činy musí být rázně potrestány! Vaši podporu si zaslouží návrhy typu „Vedení KSČ a KSSS potvrzují, že budou i nadále důsledně koordinovat aktivity v mezinárodních vztazích, čímž se upevní jednota socialistického společenství, mír a mezinárodní bezpečnost“.
8. V závěru se držte názorů soudruha Brežněva, ten nejspíše předloží návrhy jako „Delegace se dohodly v zájmu obou komunistických stran a zachování přátelství mezi ČSSR a SSSR ponechávat kontakt a nově uskutečněné rozhovory mezi vedoucími představiteli KSSS a KSČ po 20. 8. 1968 přísně tajnými“. Je zcela proti selskému rozumu, aby se detaily jednání probírala s veřejností.

Vážený soudruhu, hodně zdaru a pevných rozhodnutí během jednání!

Seznam zdrojů:

1 Rychlík, Jan: Češi a Slováci ve 20. století. Praha: Vyšehrad, 2012. ISBN 978-80-7429-133-3. S. 468–469 [cit. 2023-10-26].

2 Dělnickorolnická (revoluční) vláda. Totalita.cz [online]. Praha: Totalita.cz, c1999–2021 [cit. 2021-10-21]. Dostupné z: http://www.totalita.cz/vysvetlivky/vlada_revol.php